

המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)
מרכז המידע למודיעין ולטרור

חדשות העימות הישראלי פלסטיני

31-15 באוגוסט 2006

תסיסה בשל אי תשלום משכורות
והחמרת המצב הכלכלי

מובטלים פלסטינים מפגינים מול כוחות הביטחון
כשהם אוחזים בפיתה ובצלחת ריקה
(צילום: "דויטרס", 29 באוגוסט, צלם: סהיב סאלם)

מקס לרגל יום הולדת
לחייל החטוף גלעד שליט

חברים ומשפחה מציינים את יום הולדתו של גלעד שליט
בהפרכת בלונים בכרם שלום (מקום חטיפתו)
(צילום: "דויטרס" 28 באוגוסט, צלם: אמיר כהן)

תוכן
העניינים

עיקרי תמונת
המצב

אירועים
בולטים בשטח

נתונים
סטטיסטיים

הזירה הפנים-
פלסטינית

עיקרי תמונת המצב

- במחצית השנייה של חודש אוגוסט נמשכה פעילות סיכול ומונע אינטנסיבית של כוחות הביטחון ביהודה, שומרון ורצועת עזה. במהלכה נהרגו בכירים מבצעיים של "הג'האד האסלאמי בפלסטין" וה"פת"ח", סוכלו פיגועי התאבדות והרג בשטח ישראל ונחשפה מנהרה שאמורה הייתה כנראה לשמש לפיגוע במעבר קרני. מאחורי חלק מהפיגועים שסוכלו עמד ה"חובאללה".
- בלטה במהלך חודש אוגוסט הירידה המשמעותית בירי הרקטות מרצועת עזה לעבר יישובי הנגב המערבי. ברקע הירידה עמדה הפסקה (זמנית?) של ירי הרקטות ע"י ה"חמא"ס", על רקע הפעילות האינטנסיבית של צה"ל ברצועה, עייפות מצטברת של האוכלוסייה הפלסטינית ואולי גם הסטת תשומת הלב הבינלאומית בעת "מלחמת לבנון השנייה" לעבר לבנון.
- גוברת התסיסה הפנימית בקרב האוכלוסייה הפלסטינית בשל החמרת המצב הכלכלי ועל רקע העיכובים המתמשכים בתשלום המשכורות. עובדי "הרשות הפלסטינית" מאיימים לפתוח בשביתה כללית בתחילת ספטמבר. ממשלת ה"חמא"ס, הרואה בהגברת השביתות והמחאות חלק מהניסיונות של "פת"ח" להפיל את הממשלה, מנסה להכיל את המחאות ע"י הודעה בדבר תשלום מקדמות ואיומים בענישה למי שלא יופיע לעבודה.

פיגוע במחסום צה"ל

■ ב-19 באוגוסט פתח מחבל באש לעבר חייל צה"ל במחסום בקעות שבבקעת הירדן. כתוצאה מהירי נהרג חייל שעמד במחסום, רועי פרג'ון ז"ל. המחבל, תושב הכפר טמון (סמוך ליריחו), עשויכו הארגוני לא ידוע, הגיע למחסום צה"ל ועמד בתור הממתנים למעבר. הוא התקדם לעבר החיילים וירה באקדחו. החיילים השיבו באש והרגו את המחבל.

סמ"ר רועי פרג'ון ז"ל (דובר צה"ל)

נמשכת מגמת הירידה בירי רקמות ה"קסאם" לעבר שטח ישראל

■ במהלך השבועיים האחרונים של חודש אוגוסט נמשכה מגמת הירידה המשמעותית בירי רקמות ה"קסאם" לעבר שטח ישראל. במחצית השנייה של אוגוסט **זוהו 17 נפילות בשטח ישראל** וסה"כ 41 נפילות במהלך כל החודש. זהו המספר הנמוך ביותר של נפילות מאז חודש אוקטובר 2005 (ראו פרק נתונים סמטיסטיים).

נפילת אחריות של "גדודי אחמד אבו אלריש" על ירי רקמות לעבר ישראל (טלוויזית "אלג'זירה", 20 באוגוסט)

פעילות סיכול ומנע

כללי

■ במהלך המלחמה נגד ה"חזבאללה" בלבנון סיכלו כוחות הביטחון ניסיונות לפיגועי הרג באמצעות מחבלים מתאבדים וניסיונות לחטיפת חיילים ואזרחים. חלק מהפיגועים הללו סוכלו זמן קצר לפני שעמדו להתבצע.

■ מאחורי הפיגועים שסוכלו עומדות התארגנויות של ארגוני הטרור ברצועת עזה, ביהודה ובשומרון, כשהבולטת שבהן הינה התארגנות פת"ח/תנזים בשכם. **חלק מההתארגנויות הללו (ובתוכם התארגנות פת"ח בשכם) אוכוונו ע"י ה"חזבאללה"**, אשר במהלך המלחמה בלבנון העביר לתשתיות טרור בגדה הנחיות לבצע פיגועי התאבדות וחטיפה, על מנת לפתוח חזית נוספת נגד ישראל¹.

רצועת עזה

■ ברצועת עזה נמשכו פעולות הסיכול והמנע במסגרתן הותקפו מחסני נשק ומחרטות של ארגוני המחבלים. כמו כן תקפו חיל האוויר וכוחות קרקעיים יעדים בשכונת סג'אעיה, שבצפון העיר עזה (28 באוגוסט). במהלך הפעילות נהרגו למעלה מ-20 מחבלים חמושים ולמעלה מ-20 נוספים נפצעו. במהלך פעילות צה"ל הפעילו המחבלים טילי נ"ט ומטעני חבלה.

¹ פרוט ראו לקט "מרכז המידע למודיעין ולטרור": "סוכלו מאמצי ארגוני הטרור הפלסטינים, בעידוד ה"חזבאללה", לבצע במהלך המלחמה בלבנון פיגועי הרג וחטיפה על מנת לפתוח חזית חדשה בישראל" (15 באוגוסט).

תוצאות תקיפה של מחרטה בשכונת "אלזייתון" בעזה (מלוויית "אלג'זירה", 18 באוגוסט)

- כוחות צה"ל חשפו **מנהרה** בפאתי שכונת סג'אעיה (27 באוגוסט). **המנהרה** נחפרה מתוך מבנה באזור מיושב בעומק של 13 מטר ובאורך של 150 מטר. המנהרה הייתה אמורה, ככל הנראה, לשמש **חוליית מחבלים שתכננה לבצע פיגוע במעבר קרני ויתכן אף לחטוף ישראלים העובדים במקום.**

המנהרה שנחשפה ע"י כוחות צה"ל בשכונת סג'אעיה (צילום: דובר צה"ל)

- יצוין כי מעבר קרני משמע "עורק חיים" ראשי עבור תושבי רצועת עזה דרכו נכנסות לרצועה מידי יום משאיות ובהן סחורות, מצרכי מזון, תרופות וחומרי גלם עבור האוכלוסייה. בחודשים האחרונים נסגר המעבר בשל התרעות חוזרות ונשנות על כוונת ארגוני הטרור לבצע פיגועים במעבר. **חשיפת המנהרה ממחישה כי ארגוני הטרור ממשיכים לתכנן פיגועים במעברים, בניגוד מובהק לאינטרסים של האוכלוסייה הפלסטינית.**

■ במחצית השניה של אוגוסט נמשכה פעילות הסיכול והמנע של כוחות הביטחון ביהודה ושומרון. להלן מספר אירועים בולטים:-

☀ בפעילות כוח צה"ל בשכם נהרג פאצ'י עבד אללטיף קפיעה, ראש תשתית "פת"ח/התנזים בשכם (31 אוגוסט). פאצ'י קפיעה, בכיר המבוקשים ביהודה ושומרון, **פעל באכוונה ובמימון של ה"חזבאללה"**. הוא היה אחראי לעשרות פיגועי ירי והנחת מטענים וייצר חגורות נפץ. במקביל הוא עסק בתכנון והוצאה לפועל של פיגועים באמצעות מכוניות תופת ומחבלים מתאבדים.

☀ כוחות הביטחון עצרו (30 באוגוסט) מחבל פעיל ה"פת"ח, במחסום חיזמה שמצפון לירושלים, שהתכוון לבצע פיגוע התאבדות באמצעות חגורת נפץ.

☀ במסגרת פעילות כוחות הביטחון במחנה הפליטים בלאטה שבשכם, נהרגו שניים מבכירי "פת"ח/גדודי חללי אל-אקצא" בשכם, אבראהים ניבה והאני חשאש (29 באוגוסט). ההרוגים היו מעורבים בפיגועי התאבדות ופעלו באכוונה ומימון של גורמי ה"חזבאללה".

☀ בפעילות צה"ל בעיר ג'נין (23 באוגוסט) נפצע קשה **חוסאם ג'רדאת**, מראשי ה"ג'האד האסלאמי בפלסטין" ונפטר מאוחר יותר מפצעיו. ג'רדאת היה אחראי לתכנון פיגועים רבים בישראל, בינהם פיגוע ההתאבדות במסעדת "מקסים" בחיפה (אוקטובר, 2003) בו נהרגו 21 איש.

❁ בפעילות כח צה"ל סמוך ליריחו נעצרו (22 אוגוסט) שני מחבלים. אחד מהם התכוון, ככל הנראה, לבצע פיגוע תופת במקום הומה אדם במרכז הארץ.

המשך מעצרים בקרב בכירי ה"חמא"ס"

■ כוח צה"ל עצר (19 אוגוסט) את **נאצר אלדין מחמד אחמד שאער**, סגן ראש ממשלת "הרשות הפלסטינית" ושר החינוך בביתו שברמאללה. ב-20 באוגוסט עצרו כוחות הביטחון ברמאללה את מחמוד אלרמאחי, מזכ"ל "המועצה המחוקקת" הפלסטינית. מעצרים היו חלק ממעצר עשרות בכירי ה"חמא"ס, חברי ממשלת ה"חמא"ס וחברי "המועצה המחוקקת".

הברחת אמצעי לחימה לרצועת עזה²

■ בסקירה חצי שנתית בפני ועדת החוץ והביטחון התייחס ראש השב"כ יובל דיסקין לתופעת הברחת אמצעי הלחימה מסיני לרצועת עזה. לדבריו, כל ההברחות מסיני לרצועה מתבצעות **דרך מנהרות ודרך מעבר רפית**. דיסקין הוסיף כי מעבר רפיה פרוץ לחלוטין וכל פעיל טרור יכול להיכנס ולצאת לרצועה באין מפריע.

■ יובל דיסקין ציין, שהברחת אמצעי הלחימה לרצועה מתבצעת תוך שיחוד שוטרים מצריים. לדבריו המצרים מתעלמים מרשימות המבוקשים המנועים מלהיכנס או לצאת מהרצועה. בין הנכנסים לרצועה מצויים גם "מומחי טרור", שעברו הכשרה באיראן. השלטונות המצריים מצידם, נמנעים מלבצע "טיפול שורש" בתופעת הברחות.

² המקור: כתבתו של גדעון אלון, "הארץ", 30 באוגוסט, 2006.

■ תנועת ה"חמא"ס", הוסיף דיסקין, **חותרת לאמץ את המודל הלבנוני** במסגרתו היא מעוניינת ליצור ברצועה מאזן הרתעה נגד ישראל **בנוסח לבנון**, שיכלול רקטות ארוכות טווח, בונקרים ומנהרות. כבר כיום ניתן לראות באזורים מאוכלסים ברצועה בניית מנהרות לשם הסתרת אמצעי לחימה ואנשים.

■ יובל דיסקין מסר נתונים אודות הברחת אמצעי לחימה וסכומי כסף גדולים לרצועה בשנה שחלפה מאז ה"הינתקות" והעברת האחריות על מעברי הגבול למצרים:-

❁ 15,000 כלי נשק קלים, 2,300 אקדחים וארבעה מיליון כדורים.

❁ כ-50 רקטות ובהן 10-15 "קטיושות".

❁ עשרות מילי נ"מ.

❁ 15 טונות חומר נפץ תקני.

❁ 65 מטולי נ"ט מתקדמים ו-400 רקטות RPG.

❁ עשרות מיליוני דולרים.

❁ עשרות מיליוני דולרים.

חטיפה ושחרור שני העיתונאים של רשת הטלוויזיה "פוקס ניוז"

■ ב-14 באוגוסט נחטפו ברצועת עזה שני עיתונאים של רשת הטלוויזיה "פוקס ניוז", האחד אמריקאי והשני ניו זילנדי.

■ ב-27 באוגוסט, שוחררו שני העיתונאים, שאולצו להתאסלם בהיותם בשבי. החטיפה בוצעה ע"י "ועדות ההתנגדות העממית". את האחריות הפומבית לביצוע החטיפה נטל על עצמו ארגון פיקטיבי בשם "חטיבות הג'האד

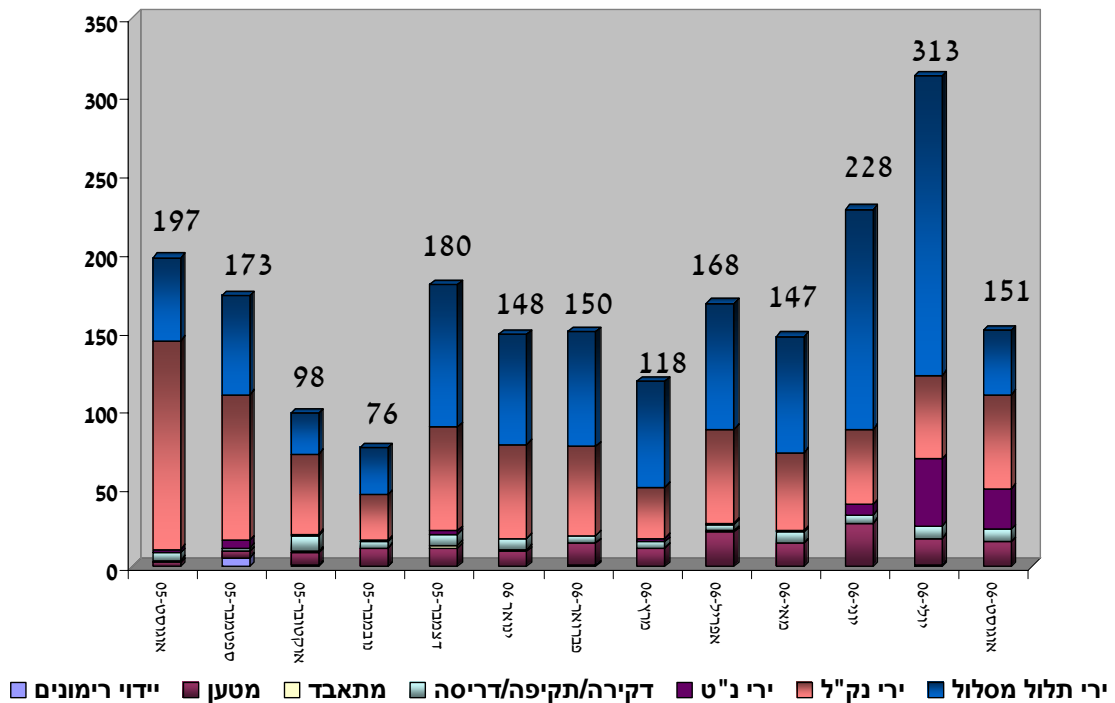
הקדוש". "ארגון" זה פרסם דרישה לשחרור אסירים מוסלמים הכלואים בארה"ב בתמורה לשחרורם של שני העיתונאים החטופים.

שני העיתונאים החטופים כפי שצולמו ע"י שוביהם (סוכנות הידיעות "ראמתאן", 23 באוגוסט)

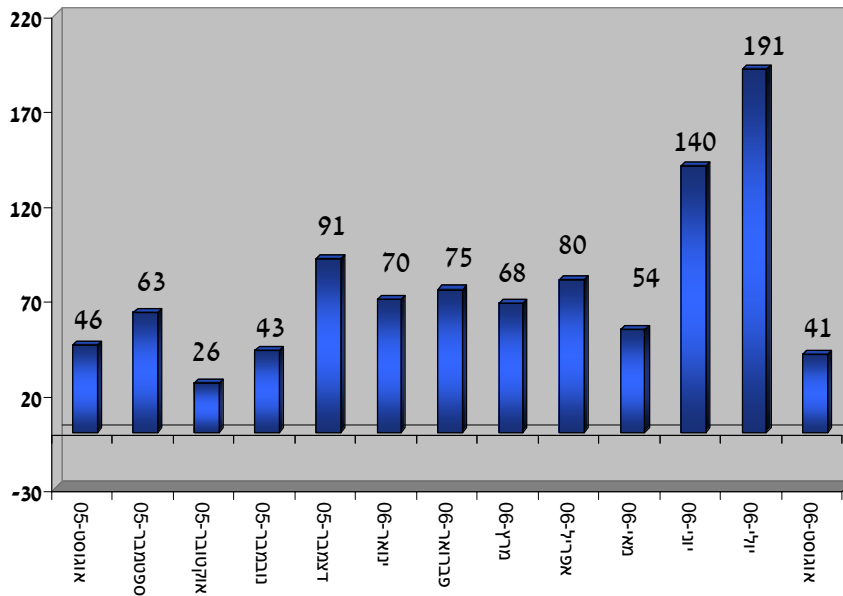
נחונים סמטיסטיים

מאפייני הפיגועים בחלוקה חודשית

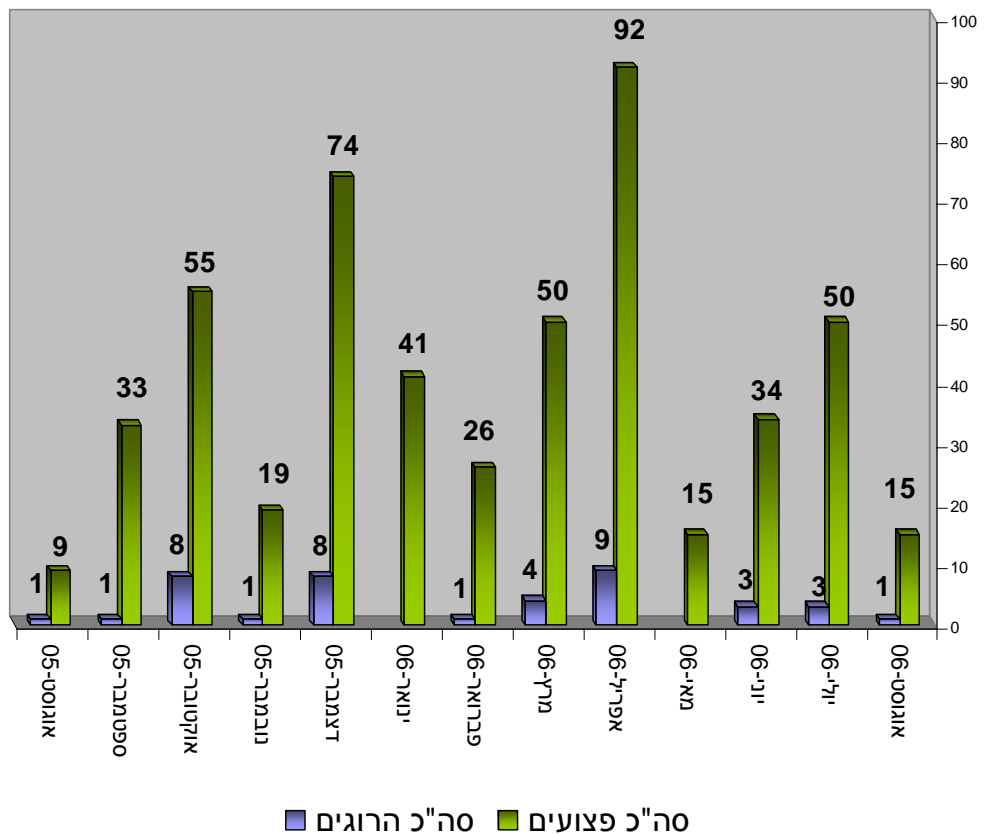

נפילות מזוהות של נשק תלול מסלול (בעיקר רקמות "קסאם")

בחתך חודשי³

נפגעים בחתך חודשי

³ נתונים אלה לנפילות מזוהות בלבד ולא ליציאות של פגזים. מספר היציאות גבוה להערכתנו בכ-20%-30% ממספר הנפילות.

הזירה הפנים-פלסטינית

נמשכים מגעים להקמת ממשלת אחדות

■ נמשכים המגעים להקמת ממשלת אחדות לאומית, במסגרתם נועד אבו מאזן לפגישה עם ראש הממשלה אסמאעיל הניה. דובר ה"חמא"ס" הצהיר כי המטרה העיקרית בכינונה של ממשלת האחדות הינה לחזק את יכולתם של הפלסטינים להתמודד עם לחצי הקהילה הבינלאומית. הרכבת הממשלה נתקלת בקשיים הן בשל חילוקי דעות עקרוניים בין ה"חמא"ס" ל"פת"ח" והן משום שה"חמא"ס" ממשיכה לתבוע שליטה מלאה בכל ממשלה עתידית שתקום.

התגברות התסיסה הפנימית בשל אי תשלום משכורות

■ מחריפה המחאה הציבורית של עובדי "הרשות הפלסטינית" נגד ממשלת ה"חמא"ס" על רקע אי תשלום המשכורות. עובדי "הרשות" מאיימים בשביתה כללית ללא הגבלת זמן החל מיום שבת (2 בספטמבר) אם לא תשולמנה המשכורות.

■ ה"חמא"ס" מצידו רואה בשביתות המאוכוונות ע"י "פת"ח" חלק ממאמציו להפיל את ממשלת ה"חמא"ס". ראש ממשלת ה"חמא"ס", אסמאעיל הניה מנסה למנוע את השביתה ומדגיש כי הממשלה פועלת למציאת פיתרון לבעיית המשכורות והמשבר הפיננסי הפוקד את "הרשות הפלסטינית". בניסיון להרגיע את התסיסה הודיע ממלא מקום שר האוצר סמיר אבו עישה (30 באוגוסט) כי ממשלת ה"חמא"ס" תשלם בשבוע הבא מקדמות בסך 1,500 ש"ח, לעובדים המשתכרים מעל 2,500 ש"ח.

עובדים בעזה מתעמתים עם כוחות מונגוני הביטחון (טלוויזית "אלג'זירה", 29 באוגוסט)

- בדברים שנשא אבו מאזן בפני כאלף עובדי המגזר הציבורי, שהפגינו נגד הממשלה מול משכן הנשיא, הוא קרא להקמת ממשלת אחדות לאומית כפיתרון למצב הכלכלי הקשה. הוא גם תקף את ה"חמא"ס על ירי הרקטות ועל אי נקיטת פעולות מצידה להפסקת "המצור הכלכלי", קרי- הימנעותה של ה"חמא"ס מלהגמיש עמדותיה ולהתאים עצמה למציאות הפוליטית הבינלאומית. אבו מאזן ציין כי "הפרנסה בסופו של דבר חשובה יותר מתוצאות הדמוקרטיה" (אתר האינטרנט "מען", 30 באוגוסט).

אבו מאזן נואם בפני עובדי המגזר הציבורי (טלוויזית "אלג'זירה" 30 באוגוסט)

לקחי ה"חמא"ס מ"מלחמת לבנון השנייה"

- סגן ראש הלשכה המדינית של ה"חמא"ס, מוסא אבו מרזוק, התייחס (30 באוגוסט) ללקחי הארגון כתוצאה מהמלחמה בלבנון. הוא טען כי המלחמה חיזקה את האמון בדרך ה"התנגדות" (קרי, האלימות והטרור), וכי ישראל נכשלה לחלוטין בהשגת יעדיה. לדבריו, ה"חמא"ס, **בוחנת עתה דרכים**

להעתקת הניסיון המבצעי של "חזבאללה" לרצועה בדגש על שיפור יכולות הפגיעה בטנקים ובכלי טייס (Palmedia, 29 באוגוסט).

חשבון נפש נוקב של דובר ממשלת ה"חמא"ס⁴

■ במאמר פובליציסטי, שהתפרסם ביומון "אלאיום" (27 באוגוסט), עורך דובר ממשלת ה"חמא"ס ע'אזי חמד, חשבון נפש נוקב לנוכח המצב המדרדר ברצועת עזה, תוך שהוא מפנה אצבע מאשימה בעיקר כלפי ה"התנגדות" (קרי, ארגוני הטרור הפלסטינים).

■ במאמר, טוען ע'אזי חמד כי הפלסטינים לא השכילו לנצל את ההינתקות כמנוף לפיתוח הכלכלי-חברתי של רצועת עזה וכי רצועת עזה הפכה למוקד של אנרכיה ושחיתות מסיבות שמקורן בחברה הפלסטינית ולאן דווקא בכיבוש הישראלי. ע'אזי חמד, ביקר גם את ירי הרקטות לעבר ישראל שנוקו לדבריו רב מתועלתו וקורא לחשבון נפש עמוק על מנת לחלץ את הפלסטינים ממצוקתם⁴.

⁴ בהקשר זה ראו לקט "מרכז המידע למודיעין ולטרור": "בהתבטאות חריגה במלאת שנה ל"הינתקות" מותח ע'אזי חמד, דובר ממשלת ה"חמא"ס", ביקורת על כי רצועת עזה הפכה למוקד של אנרכיה ושחיתות מסיבות שמקורן בחברה הפלסטינית ולאן דווקא בכיבוש הישראלי. ע'אזי חמד, המבקר גם את ירי הרקטות לעבר ישראל שנוקו לדבריו רב מתועלתו, קורא לחשבון נפש עמוק על מנת לחלץ את הפלסטינים ממצוקתם" 30 באוגוסט.